

vore Bølgere om, hvad der forstaaes ved disse Stikord, man kaster ud nu fra den ærede Ordførers Side, ligesom tidligere fra Høire, om Dette eller Hint, om, at man ingen Ting kan udrette. Det har jeg oplyst om, og det gjør jeg til enhver Tid saa godt, jeg kan, nemlig oplyst Befolkningen baade om Ulemperne og Færerne ved Anvendelsen af de og de Midler og om, hvad der efter min Mening kan følge deraf. Den ærede Ordfører er nu saa overbevist om, at det er en fantastisk Tro, den, at de danske Bølgere kunne vinde deres Frihed uden at gribe til Vaaben. Jeg skal ikke have Noget derimod, at han siger dette, jeg tror egentlig ikke, det er deri, Nøglen til Uenigheden ligger. Jeg har en anden Tro — for ikke at bruge et stærkere Udtryk — til dem, der have skjænket mig Tillid og gennem mange Aar som Rigsdagsmand, end det ærede Medlem. Jeg har en anden Forstaaelse af deres Gøne til at værne om deres Frihed. Deri ligger vistnok Nøglen til den væsentlige Uenighed mellem os. Den ærede Ordfører sagde, at jeg skulde tilveiebringe en Opløsning. Det er dog en ganske besynderlig Tale; det er jo Regjeringen, der skal opløse, men der er selvfølgelig ingen Tvivl om, at den vil det. Hvor har det ærede Medlem faaet det fra, at Folkethinget ikke skulde blive opløst, naar det ikke vilde bevilge Regjeringen Penge. Det er saa ganske naturligt, at, naar Folkethinget gjør Modstand mod Regjeringen og hjemsendes, men derpaa kommer ind to Maaneder efter for at gjøre Modstand, hvad skal saa Regjeringen gjøre, naar den nu bliver fiddende, Andet end at opløse Thinget (J. h. Nielsen: Udsteede et nyt Provisorium.) Ja, men den maa dog være af med Rigsdagen saa længe, for der kan jo efter Regjeringens egen Mening ikke udstedes noget Provisorium, medens Rigsdagen er samlet. Det er ret interessant at se, hvilke Udøie de Herrer have fundet for Regjeringen siden i Sommer; nu vide de saa god Bæst med, hvorledes Regjeringen skal bære sig ad mod os, i Sommer vidste de saa god Bæst med, hvorledes vi skulde staa os mod Regjeringen, og det forekommer mig at være ret interessant, naar man vil læse den ærede Ordførers Foredrag efter i Tidenden, saa at tænke sig det holdt for et halvt Aar siden for en af vore Folkesamlinger paa 4—5000 Mennesker, at tænke sig det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein) staaende lige overfor en saadan Forsamling og da sige som her: Hvad kan det nytte, vi nu gjøre Modstand mod et saadant Ministerium, der er gaaet udenfor Loven; vi kunne intet udrette mod det; vi ere nødt til at bevilge det Penge, ellers udsteder det et nyt Provisorium. Det Gæste skulde da være, om vi over hele Landet kunde gribe til Vaaben og faae rejst Modstand ved at negte Skatter osv., saa var der muligvis Noget at gjøre, men da vi ikke have dette færdigt eller kunne det, saa maa vi give

efter; det vilde være en fantastisk Tro at mene, at Bølgere kunde gjøre Modstand. Tag nu dette Foredrag af det ærede Medlem og sammenhold det med det Foredrag, som han holdt i Sommer, og lad saa Bølgere læse det. Naar de læse det, vil de sige, det ene er fort og det andet er hvidt, og de vil sige: Vi kjende ikke vor brave Rigsdagsmand igjen; vi kjende ikke den Mand, der saa mange Gange har forlystet os med sin store Bøltalenhed, med sin Tillid til Befolkningen og sin Harme mod Provisoriet. Af alt dette kan jeg nu ikke finde, at der er en Døit tilbage, thi fra Først til Sidst lyder Mistrøstning, Underkastelse, Frygt og Mistvøl til Befolkningen. Hvad er det da, der for ham og hans Venner er kommet til siden den 1ste Oktober? Jeg skal ikke videre imødegaa den ærede Ordførers Foredrag, men jeg skal bede Folk, som læse Rigsdagstidenden, om at sammenligne det med, hvad Tusinder af Bølgere have hørt i Sommer, og de vilde ikke kunne finde den fjerneste Lighed. Den Mand, hvori den ærede Ordfører talte i Sommer, er ikke den Mand, hvori han har talt nu. Den Gang havde han Tillid, nu har han Mistrøstning, den Gang havde han sikker Forventning, men nu har han Mistvøl. Tilbage kunne de Herrer jo imidlertid ikke saa godt gaa, thi da maatte de antage, at de hos os vare i Besiddelse af den samme Tillid, som de havde før, men det kunne de selvfølgelig ikke være; det skule vi ikke. Naar det ærede Medlem, da han talte om Politik, henvendte sig til mig personlig, da skal jeg svare med at udtale, at jeg ikke veed, om det ærede Medlem er i Besiddelse af Gøne til at vinde ikke blot en Overbevisning, men en saa fast Overbevisning, at han kan blive hos et bestemt politisk Parti; det veed jeg ikke, thi menneskelige Bøfener ere jo saa forskellige, men enten den ærede Ordfører nu kom til at have i det ene eller i det andet Parti, saa vilde jeg ønske, at det traadte klart frem, hvor han var. Kunde han vinde tilbage for Demokratiet med den samme Tillid, som han i nogen Tid har haft, saa kunde det jo være meget behageligt, da den ærede Ordfører jo har gode Gøner i mange Retninger, men han maatte da ogsaa have den fornødne Stødighed, thi ellers have vi ikke Brug for ham. Denne Stødighed vilde jeg ønske, et blot for hans egen Skyld, men for det politiske Liv, fordi der i Virkeligheden ikke er noget Værd i det politiske Liv, end naar politiske Mænd, som have Gøne til at erhverve sig Tilhængere og Tillid, svæve for meget fra den ene til den anden Side. Den 25de April 1876 fik vi knust det, som vi kaldte Mellempartiet. Vi syntes, at det flarede i Luften; thi til Trods for de forskellige Afstygninger stode vi derefter dog som to parlamentariske Partier, og der var i de store Hovedtræk egentlig kun først og fremmest det imellem os, at de Herrer, som vare i Mindretal, ikke skulde have været saa for-